

do konec decembra l. 1877. Iz njega je razvidno, da ima Matica premoženja v obligacijah 38.460 gold., hišo, vredno 11.4000 gold., in inventar, vreden 5700 gold. Dohodkov je bilo 7874 gold. 48 kr., stroškov pa 4936 gold. 75 kr., in sicer tajniku nagrade in za pisarne potrebščine 475 gold., za spise 1192 gold., za tiskanje knjig in atlantov 2809 gold. 84 kr., za vezanje knjig 100 gold. 90 kr., hišni stroški 297 gold. 55 kr., razni izdatki pa 60 gold. 94 kr., konečnega premoženja je tedaj ostalo 58.497 gld. 74 kr. V proračunu so dohodki za leto 1878. nastavljeni s 4721 gold. 58 kr., stroški pa z 870 gold., tedaj ostaja za izdavanje knjig 3851 gold. 85 kr. Proračun je odobril občni zbor.

Pri razgovoru graja gosp. Jurčič poročilo o lanskem občnem zboru v zadnjem „Letopisu“, v katerem se nekaj reči napačno poroča, rekši, da ni vredno tako poročilo spisovati in tisek za nj plačevati. Gosp. tajnik odgovarja, rekši, da je poročilo skrčil, kar se je dalo, zato, ker je bilo poročilo že poprej natisneno v časnikih. Gosp. Krsnik graja „Costov životopis“, ki je zgolj polemika proti mladoslovenski stranki in zopet le ponavlja že zdavnej pozabljene in poravnane reči. Prvosednik obžaluje, da prof. Urbasa ni tukaj, ki bi sam zagovarjal svoj spis; tudi on je vesel, da je domačih borb konec, ki so žalibog nekdanj bile, a pisatelj se je moral postaviti spisovaje Costov životopis v tadanje, ne pa v sedanje čase. On je hotel dr. Costo pokazati tako, kakoršen je res bil, in zato se v njem nahajajo tudi nekatere ostre opazke proti njemu in proti njegovemu očetu. Gosp. Krsnik odgovarja, da bi bil moral odbor skrbeti za to, da bi se bil izdal resničen životopis, prvosednik pa mu odgovarja, da životopisi so zgodovina osób, zgodovina pa se ne sme nikjer kaziti, in da naloga odborova ni premenjavati takih spisov. — Gledé hrvatske slovnice g. Jurčič omenja, da je nepotrebna kakor je bila česka, in naj se denar, ki bi se za njo potrosil, obrne za kaj družega boljšega. Slovencem se hrvaščine ni treba učiti iz slovnice. Gosp. Regali nasproti povdarja potrebo slovnice za prostejše ljudstvo, ki je večkrat v dotiki z našimi sosedi na Hrvatskem in se hoče učiti hrvatskega jezika. Gosp. Jurčič odgovarja, da naši fantje pridejo na Hrvatsko in se brez velikega truda naučé hrvatski govoriti. Pri glasovanji ostane resolucija Jurčičeva, naj se hrvatska slovnica ne izdá, v manjšini. Prof. Vodušek priperoča resolucijo, naj odbor raje skrbi za izdavanje hrvatsko-slovenskega besednjaka. Gosp. Kljun pojasnuje, da bo, kolikor mu je znano, besednjak Slovencem bolj neumljivih besedi pridejan nameravani slovnici in da je zato resolucija Vodušekova nepotrebna. Pri glasovanji tudi ta resolucija ne obvelja. — Za pregledovanje računov se po predsednikovem predlogu izvolijo gg. Žagar, Celestina in Hafner.

Gledé znanstvenega časnika nek družbenik pismeno nasvetuje, naj se raje „Letopis“ deli v 4 snopiče, ki bi vsakega četrta leta prišli na svetlo, in bi vstrezali zahtevanim potrebam, ne da bi se vsled tega stroški Matičini pomnožili. Nek drug ud tudi pismeno svetuje povikšanje letnine na 3 gld., gosp. Navratil pa je za izdavanje časnika. Dr. Bleiweis našteje razne zadržke: pičlo število naročnikov, pomanjkanje vrednika in potrebnega gradiva ter se strinja z nasvetom o razdelitvi „Letopisa“. Gosp. Jurčič potem predlaga, naj se znanstveni časnik za zdaj dene ad acta, dokler ne pride ugodnejši čas za-nj, in da naj se „Letopis“ razdeli v 4 snopiče, katerih bi se vsakega četrta leta eden razposlal. Gosp. Šolar nasvetuje, da bi se članki v letopisu ne trgali, ampak da bi se objavili vselej celotni. Oba ta predloga se enoglasno sprejmeta.

Pri volitvi novih odbornikov bilo je oddanih 273 glasov. Izvoljeni so: Erjavac in Parapat (273), Vilhar in dr. Zupanec (271), Zupančič Vil. (270), Kozler (268), Majciger (266), Žolgar (264), Močnik (263), Krišper V. (261), dr. Jarc (260), Šuklje (259), Kržič in Marušič (256), Robič (255), Hubad (239 glasov). Nekoliko posamnih glasov so dobili drugi udje.

Književstvo slovensko.

* *O zavarovanji proti ognju.* Svojim Gornjeradgonskim rojakom na razmišljevanje spisal Jožef Žitek, profesor v Ptuju. V Mariboru 1878.

Ta knjižica je pretisek članka iz „Slov. Gosp.“, v katerem pisatelj svarí Orehovčane, naj opustijo namen, snovati okrajno zavarovalnico proti škodam ognja zato, ker bi se grozno opekli, ako bi izvršili sklep Gornjeradgonskega okrajnega zastopa dne 17. avgusta 1872. leta. S prepričavno besedo in po številkah dokazuje izvedeni domoljub škodo, katera bi zavarovancem pretila iz Orehovskega „pauernverajna“. Zato smo prepričani, da rodoljubni glas pisateljev ne bode ostal glas upijočega v puščavi pri vseh tistih, ki s treznim umom poduk preberó, katerega daje navedena knjižica.

Pesmarica slovenska.

* *Šopek mičnih napevov za šolo in dom.* Nabral in vredil Fr. Stegnar, c. k. učitelj v Ljubljani. Tiskal in založil Rud. Milic.

Pod tem naslovom je v ličnem tisku nó in besed na svetlo dal v pevstvu vrlo izvedeni gosp. Stegnar 52 pesmic, za šolo in dom jako pripravnih in na nobeno stran spodtikljivih. Poleg nekaterih narodnih pesem iz Štajarskega, Koroškega, Hrvatskega in Českega nahajamo v tej pesmarici pesmi, katere so vglasbili Ahacelj, G. Richar, dr. Benj. Ipavec, dr. Avg. Ipavec, Kam. Mašek, Jos. Hašnik, And. Praprotnik, Mir. Vilhar, Avg. Leban, A. Stöckl, A. Förster in drugi. To gotovo so firme, ki pričajo, da je izdajatelj pesmarice dobro izbiral cvetlice, ki jih je zvezal v navedeni „šopek“. Ker je cena tej zbirki nizka (30 soldov), se je nadjati, da sežejo ljudski učitelji in drugi prijatelji šolske mladine z veseljem po njej. Mi od svoje strani spolnujemo le dolžnost, da jo toplo priporočamo slovenskemu občinstvu. Dobiva se pri založniku Milicu, tiskarju v Ljubljani.

Slovniška mrvica.

Ne mešajmo narečij!

Za pronomen relativum služi nam: kateri (kateri) in pa nesklanjani ki (namesto: kaj, prim. „knjiga, ki jo imam“, hrv. „knjiga, što je imam“). O kakem drugem odnosniku naši slovarji: Gutsmanov, Murkota itd. nič ne vedó, in ne jemlje ga v misel ni Metelko ni Levstik. Res je, da so neki zlasti štajerski pisatelji, djal bi, zaradi premene že davno kjekod zapisali hrvatski: koji, koja, koje, morebiti — ne čuteč ironije — po Preširnovem svetu: „Ne bod' mo šalobarde! uzmat' se učimo od bogmejev.“ — To mešanje ni bilo nikoli hvale vredno, ali, dokler so taki primeri ostali redki, ni bilo bati se škode; ali zdaj je podoba, kakor da bi nam htelo v navado zaiti. Goriška „Soča“ na priliko, čemur se mora človek čuditi, že skoraj raje piše koji, nego kateri. Kako more „Soča“ to opravičiti? Kje v Posočji ali na Krasu se moli: „Oče naš, koji si v nebesih?“ Pisanje: koji namesto kateri ni za nič bolje od pisanja: što namesto kaj; mi pa